

Tingene kan ikke stilles frem og ses paa en heldig Maade. Saa spørger man Museumsledelsen, om den vil foretrække, at man bygger noget om henne ved Prinsens Palæ, eller at man deler Samlingerne i tre Dele, saaledes som den Gardeske Plan var, og saa bestemmer Museumsdirektionen sig til at udtale sig imod den Gardeske Plan og kommer ad denne indirekte Vej til at anbefale den af Ministeren forelagte Plan. Men ingenlunde fordi den vil finde denne Plan god. Jeg er vis paa, at man kan aldrig finde nogen Museumsdirektion, der er saa nedtrykt af de foreliggende Forhold, at den vil erklære, at den Plan, her er forelagt, i sig selv er god. Det kan man ikke faa nu, er jeg overbevist om, og det kan man ingen Sinde faa. Men naar man skal lave noget, som ikke duer, vil man, som Professor Meldahl sagde, om nogle Aar se, hvad det er for noget elendigt noget, man har lavet for overmaade mange Penge, og saa skal man paa ny til at lave noget, som atter vil koste mange, mange Penge. Derfor er det at gaa den Vej den dyreste Maade at skaffe en foreløbig Ordning af denne Sag paa.

Jeg har en ganske speciel Grund til gerne at ville, at man skulde ophøre at have Museum i Prinsens Palæ. Jeg ved ikke, hvor mange der vil slutte sig til det og kalde det en Ting af Vigtighed. Det kunde naturligvis rettes, selv om man blev i Prinsens Palæ, men jeg havde den Fornøjelse i Gaar Formiddags, da vi var henne i Prinsens Palæ, at de Rigsdagsmænd, jeg gjorde opmærksom paa det, jeg nu vil fortælle, blev forargede over at se det. Der gaar mellem Folk en dum Historie om, at Bønderne i sin Tid, da de var velhavende, anskaffede sig to Klaverer, som de stillede op langs Væggene, for at der skulde være Symmetri. Det har Byfolk let meget af. Det er en dum Skrøne, som der ingen Sandhed er i. I hvert Fald har jeg været i Tusinder af Landbohjem, men aldrig har jeg set noget saa naragtigt. Men i Prinsens Palæs Gaard, som er langagtig, staar til den ene Side en Dysse, som er ægte, og saa har man anskaffet en Dysse ved at efterstøbe en Runddysse, og den har man stillet op i den anden Ende af Gaarden. Hvis man kan le af Bønder med to Klaverer, maa man ved Gud i Himlen græde over en Museumsbestyrelse, der bærer sig saadan ad. Og hvis vi kom væk fra Prinsens Palæ, fik vi da den forlorne Dysse slaaet i Stykker, den fik ikke Lov til at blive staaende, og derved vilde være vundet meget for min personlige Følelse, men jeg kan naturligvis

ikke forlange, at andre skal interessere sig lige saa stærkt for det. Men slemt synes jeg det er, at man, naar man kommer ind i Gaarden til dette Museum, straks ser en Efterligning; maa man saa ikke gaa ind i Museet med den Tanke: Vi maa se os vel for, om der ikke er flere Efterligninger inde i Huset. Man burde aldrig have opstillet en saadan Dysse, og jeg synes, det er en enestaaende Smagløshed. Desto værre er Rigsdagen ikke uden Meddelagtighed deri, for der blev, saa vidt jeg husker, i sin Tid givet en Bevilling til at lave dette Monstrum, i hvert Fald var Sagen for i Finansudvalget. Jeg rasede imod den den Gang; men den blev alligevel lavet.

Efter min Mening skal vi altsaa bort fra Prinsens Palæ, hvis vi skal faa en forsvarlig Museumsordning, men saa kan man jo gaa forskellige Veje. Hvis vi skal have en Centralisering af Museumsvæsenet, saaledes at Nationalmuseet udvider sig i størst muligt Omfang, kan jeg ikke se, at man kan ordne det paa nogen anden Maade end ved at gennemføre Kastelsplanen. I Kastellet er der jo Plads, og der maa man kunne bygge, hvad man behøver til Museum her i Landet i Tider, som kan overskues. Men jeg ved ikke, om det er rigtigt at samle alting eet Sted og under een Ledelse. Naturligvis er det behageligt for en Museumsdirektør, som det er for andre Mennesker paa hver sit Omraade, at have saa stor Magt og Indflydelse som muligt. Det er jo rimeligt, at en Museumsdirektør ikke er sig bevidst, at han tænker saadan, men det kan ligge i hans Underbevidsthed, han kan arbejde for det uden selv at vide deraf og være et udmærket Menneske alligevel. Men for Publikum kan det ikke siges at være nogen særlig Vinding, at man samler alt muligt sammen i et uhyre omfattende Museum. Hvad de, der skal studere i Samlingerne, angaar, mener jeg, at de nok finder til det Museum, hvor de Ting, de skal bruge, findes, og deres Studier vil ikke ofte tvinge dem til at løbe fra den ene Samling til den anden, for det vil være Specialiteter, de søger. Og for det almindelige Publikum, navnlig for Turisterne, er det dog ulige behageligere at have flere Museer at besøge, som man kan komme igennem paa en begrænset Tid for hvert enkelt Vedkommende, end det er at begynde i Begyndelsen af en Uge paa et mægtigt Museum og saa gaa der en Uges Tid og se det hele igennem. Det trætter, hvorimod det at kunne gøre Smaaflugter det ene og det andet og det tredje og det fjerde Sted Dag efter Dag og se et smukt